

ALBOREDA, l'

Nom de diverses pdes. rústiques en el Nord valencià. Ja en el S. xiv SzGozalbo em donà trasllat de les que trobava en els Ll. de Vàlues castellanencs: «quartons de vinya a l'Alboreda d'en Erau» en cinc passatges del de 1399, i ja «un quartó de *marjal* a l'Alboreda d'En Bonanat» en el de 1398. En les meves enq. jo vaig trobar l'Alboreda a Cervera del Mae.; i un homònim a Vilanova d'Alcolea, vora el riu de les Roques, cit. entre *La Vedrenya* i *la Costa Navarro* (xxviii, 170. 15); *Les Alboredes* a la Jana. Em sembla clar, com indica la naturalesa dels llocs, que vénen tots d'ARBORĒTA 'arbreda' pl. d'ARBORETUM. D'aquest singular sortiria *Els Alborets*, que registro a Bocairent. A aquest es pot referir un *Alboret* que Asín (*Contr.*) atribueix a (prov.) Val.; és infundada l'etimologia aràbiga que suposa per a aquest i per a un *Albored* prov. d'Osca (no hi ha tal *buraid* en àrab ni correspon al significat de l'arrel *brd* ben conegut: «fred».

No hi confonguem *Albereda* (supra).

En terres llunyanes del mossàrab, el mateix mot apareix en la forma catalana *Arbreda*, o bé dissim. (com allí) en *Albreda*: «M. Albreda, fill de la vila de Camprodon» 1622, *Ll. Roig* de Prats de Molló, f° 117, 25 150.

Alborgi i *Alborx*, V. *Alborai*

ALBOTAINA

Pda. d'Algemés, GGRV II, 147. Com que essent nom recent, deu ser recollit de viva veu, les lletres d'aquest nom mereixen més fe que les llegides en el *Repartiment*, on figura el mateix nom com una partida d'Alzira, però s'ha llegit *Albocayna* p. 360 i *Albocayra* 361; i de la qual es feren donacions en l'any 1244. D'altra banda, només d'*Albotaina* es veu etimologia (no existeixen arrels aràbigues *bqn*, *bkn*); i és aràbiga i clara: *butaina*, diminutiu de l'àr. *batn* 'ventre, panxa', 'interior d'una cosa'.

Com que *batn* és un mot de l'àrab comú i de per tot (*RMa* 622.3f.; *PAlc* 341b21), serà bona ocasió per parlar de les altres petjades que ens hagi deixat aquest mot (apel·latius com els que hem estudiat en *DECH* I, 479-81; i en cat., n. 5, *BDC* xix, 171 etc.). Com que en NLL no es veu res més que sigui prou clar, em limito a remetre a altres NLL val., que espero tractar especialment: *La Botarella* (Novelda), *Bona* (Sallent de Xàtiva), *La Botaia* (Riba-roja de T.), *La Botalària* (xxix, 119.9).

D'aquest s'albira, relacionada amb *batn*, una explicació, tant o més raonable que pensar en un NP format per *Abu*, que no es veu pas quin podria ser. Com que es tracta d'una font, i del Barranc on raja, en terme de Borriol, penso en *al-Bâtin al-^cainiyya*, format amb *batn* en el sentit de 'interior, fondal' i l'adj. nisba derivat de ^c*ain* 'font, deu, ullal'. Entre *b* i *t* la vocal *a* sona molt posterior, quasi una *o*; darrere sil-

laba llarga o diftong l'accent recula en vulgar i recau en aquest; la dissimilació de nasals canviava normalment una *n* en *r* i afeblia l'altra: *Al-bot(n)alània* > *L'Al(l)botalària* 'la clotada fontal'. Un adjectiu nisba és sempre un mot existent o de creació imminent en tota arrel o tot substantiu aràbic; en el cas present ^c*ainiyya* consta almenys substantivat, com a vulgar o local de Síria, en el sentit de «échantillon». Però no ens caldria cercar altra explicació a base d'aquest ús secundari, car essent ^c*ain* un dels mots femenins (a desgrat de la seva terminació) és justament l'adj. femení la forma que li correspondria.

Albranca, *Albranzella*, V. vol. I, 24-25 *Albreda*, V. *Albreda* *Albric*, V. *Alberic* *L'Albucero*, V. *Albet*

ALBUÇIA

Mas de Serinyà: ja Aebischer, *Top.* 61, en dóna etimologia satisfactòria, deriv. del ll. ALBUCIUS, després de documentar-lo com *Albuçanu* 979, *-zam* 1151, *Albuciano* 1017. Restà sobretot com a NP: *Ramon D'Albucià* arxilevita de Besalú 1256, *Brg. d'Albucià* jutge de Girona (*BABL* IV, 419, 342).

Albudarraca, V. *Albatàrrec* *L'Albudor*, V. *Algóder*

30

ALBUFERA

Ni cal dir que *L'Albufera* per excel·lència és la gran superfície estanyada que omple gran tros de l'Horta de València. I a penes cal repetir que el nom d'aquesta i els sinònims vénen de l'àrab *bubâira*, diminutiu de *bahr* '(la) mar' (*RMa* 35a, 470.3; *bubâira* «stagnum aquae» 590).

Al-bubâira 'l'estany' l'anomena ja Aben-amira, cap a 1240 (Levi-Provençal, en l'ed. del Himyarí, 62), primera notícia que en tinc; de cristians n'hi ha ja en el *Rept.*, on s'anota el dret de barca en l'*Albufera*, p. 155, 158, 190; «Tabulae Valenciae et salinae et de *Albuffera*» a. 1263 (Soldevila, *Pere el Gran* III, 448). No ens cal gaire fer memòria de les obres en què en parlen escriptors com Blasco Ibáñez, Escalante, Morales Sanmartín, Sanchis Guarner i els seus deixebles i doctores; i encara menys de les pàgines inoblidables que tots n'hem llegit de Blasco; innumera biblgr.: no tan conegudes les obres catalogades per LzVargas, c. 1774 (III, 43), ni les més especialitzades de Salvador Salcedo Ferrándiz (*Estudio hist. y jurid. de la Alb. de Val. y sus aprovechamientos*), BSCC xxxii, 77-86 [amb dades datades des del S. XIII] i la terminològica de Max Thede (VKR): de la qual he tret noms d'atífells i llocs per al *DECat* etc.; si bé no tants com els que vaig acoblar en les meves enquestes de 1962, a Catarroja, Silla, Sollana, el Saler, Sueca; i sobretot les del vell i savi pescador i reglamentista que em guià des del Palmar, a través d'aquell dèdal de mates i llucents. I tant o més